

kalec pod svojo ojstro in pošteno krtačo; če glih imaš tudi tukaj svoje sovražnike pa vendar si zelo priljubljen list vsem napredno mišlečim rojakom. Kakor ti ja mora biti že znano smo farani sv. Roka v La Salle Illinois zelo srečni, pa ne zato ko imamo res dobrega gospoda župnika ko on je res zelo ljubeč bližnjega svojega. Ampak zato smo srečni še bolj ko imamo najprvo faro, okoli 150 oseb šteje. To je armada! Pa vendar poleg gosp. župnika imamo še gosp. dekana in štiri kaplanke. Ti bi jih po imenu pisal, pa pride preveč pisave. In ti politikujoči kaplančki in njih vodja g. dekan kar zapovedujejo župniku kaj mora vse vernikom razlagati. Pred nekaj časa so hoteli ti farski podrepani, da kedor nima stola v cerkvi plačanega se mu ne sme novorojenček krstiti in če bi le hotel mora za stol 10 pf. šterlinga plačati in če kedo nuca sv. obhajilo plača 5 pf. šterlinga za cerkev in če gre kedo k spovedi če pove da nima stola, ta ne opravi veljavno sv. spovedi; tisto pa nihče ne vpraša, li imaš denar ali ne, da bi plačal. Naš g. župnik jim je odvrnil tiste predloge, pravi da nima prodajalne za sv. zakramente in da obhajilo mora brezplačno deliti vernikom. Poglejte torej gospodje cerkveni odborniki, kam plovete, pustite to zgrizeno delo, naj g. župnik po svojem prepričanju ravna, vi pa pojdite se učiti da bodeite poznali in razložili tista od žabe ko gotovo ne razločujete ednega od drugega, če glih ima žaba bolj širok kljun kot vrabč. . .

S pozdravom
tih opazovalec

Veteranci! Prijatelji vojaštva, pozor!

Ob priliki 60 letnice vladanja cesarja in kralja Franc Jožefa I. kakor tudi 30 letnice okupacije Bozne in Hercegovine priredic. k vojaško veteransko društvo nadvojvoda Albrecht v Ptuj

v nedeljo, 2. avgustu 1908

v ljudskem vrtu (Volksgarten)

v Ptuj

veliko jubilejsko slavnost

Dopolodne vojaška maša, popoldne veselica z raznimi zabavami.

Vabljeni so vsi prijatelji vojaštva, zlasti pa stari vojaki, ki so bili pri okupaciji!

Cesar Jožef je mrtev!

(„Bauernzeitung.“)

Ja on je mrtev, ta prvi in najboljši vladar iz hiše lotrinskih. V življenju ga niso razumeli, a mi bi želili, da bi se zopet rodil njemu ednaki nositelj avstrijske cesarske krone. Najlepše nade budil je prestolonaslednik Rudolf. Žal da je proč! In bodočnost? Molčimo!

Okrepčajmo se raje na svitli postavi nepozabljenega Jožefa II. Zdajmo mu spomenike! Ali ne iz bronu in kameju, temveč spomenike v naših zvestih srh. Obljubimo, da bodedmo njegovo duševno dedščino varovali in urešničili.

Kmalu po nastopu vlade je pisal cesar Jožef II. francoskemu ministru to-le:

„Jaz ne ljubim ljudi, ki imajo nalogo, skrbeti za naš dušni blagor, ki se pa v posvetne zadeve in politiko vmešavajo, katera jih prav nič ne briga.“

Solinograškemu nadškofu grafu Colloredo je pisal cesar:

„Meništvo na Avstrijskem je prišlo do neznanega razvoja. Kloštri so se grozno pomnožili. Oni delajo tako, kakor da bi vlada ne imela nobene pravice čez nje. Menihi so najbolj nepotrebni in nevarni prebivalci države. Kajti oni poskušajo prezirati vse meššanske postavbe in se sklicujejo vedno le na papeža. Katoliška cerkev

ne potrebuje kloštrov in menihov in je tudi dolgo časa brez njih izhajala. Kadar bodem jaz svetohlinske menihe razkrinkal, kadar bodem sladko terciarstvo iz moje države nagnal in kadar bodem poklical politikujoče duhovne zopet k njih dušni dolžnosti, takrat bodejo ljudje o meni drugače mislili. Moja naloga je težka. Kajti jaz hočem fanatične, vladoželjne duhovnike, ki so dobili neverjetno moč čez srce nevednega ljudstva, zopet v ljudi spremeniti.“

Poslaniku v Rimu, kardinalu grafu Harrachu je pisal cesar m. dr.:

„Moč v vse se vtikajočih ošabnih duhovnikov se mora omejiti in pravice cesarja bodejo zopet veljale. Prazno vero duhovniških farizejev zaničujem in zato bodem ljudstvo od njih osvobodil. Prepričan sem, da bode papež na moji strani, ako osvobodim namenoma pomenjeno ljudstvo od jerobstva dchovništva. Ti ljudje delajo, kakor da bi imeli sveto pravico, vtikati se v posvetne zadeve. Kar jezni so, ako se jim pravi, da so služabniki oltarja in da imajo edino dolžnost razjasniti ljudstvu čisto in nepokvarjeno evangelij Kristuza.“

Tako je pisal cesar Jožef II. Ali — cesar Jožef je mrtev, mrtev!

Nabirajte jubilejne marke!

Kakor znano so izdane v proslavo cesarjevega jubileja posebne poštne marke. Mi prosimo, da nam pošljejo naši somišljeniki že rabljene te poštne znamke. Za veliko število teh znamk dobimo gotovo svoto denarja, ki se bode porabila v napredne šolske namene. Nabirajte torej jubilejske marke in pošljite jih uredništvu „Štajerca“.

Novice.

Stanje žetve na Avstrijskem. Poljedelski minister razpošilja sledeče poročilo o stanju žetve dne 17. julija: Vseled suša je v raznih krajih zimsko žitje najmanj 10 dni prehitro dozorelo. Jesenska setev je na Kranjskem, posebno pa na Primorskem in Dalmatinskem tako slaba, da se bode komaj semena za prihodnjo jesensko setev pridelala. Žetev rži je pod streho in tudi deloma že pšenica. Poletne setve so po suši trpele. V južnih krajih stoji vse slabo. Ječmen bode dal v splošnem na spodnjem Štajerskem, Koroškem in Kranjskem srednjo žetev. Še bolj je trpel oves vsled suše. Koruza je preživela sušo, ali pozna se tudi pri nje posledice. Proso se je nasejalo šele po dežju in stoji slabo. Delbeline in travniške mrve je jako malo. Na spodnjem Štajerskem se je dobilo komaj 40—60% mrve, na Kranjskem 65%, na Dalmatinskem 40%. Vino stoji dobro.

Nemščina v Braziliji. Razne južno-amerikanske države, kakor Argentiniya, Chile itd. imajo že dalje časa nemški jezik kot obligatorni poduk v vseh srednjih in višjih šolah vpeljan. Zdaj je sklenila to storiti tudi vlada države Brazilija. Kakor se iz tega vidi, razumejo v južni Ameriki prav dobro veliki pomen nemščine. Pri nas pa, kjer smo na maji, kjer smo sosedji Nemcev, branijo prenapeti prvaki deci nemški poduk.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Proti suši! Velikanska škoda, ki jo je povzročila letošnja suša, kaže vedno očitneje svoje žalostne posledice. Kmetje so kar obupani in ne vedo več izhoda. In res! Komaj da so kmetje na spodnjem Štajerskem pričeli malo bolj racionalno živinorejo, ko je že nastopila suša in jih prisilila prodati mlado živino vsled pomanjkanja krme. . . Hvala Bogu, da se ptujski napredni okrajni zastop z vsó žilavostjo in vneto poteguje za kmeta. Opozarjamo še enkrat, da je to gospodarska zadeva, ki nima s politiko ničesar opraviti. Zato tudi

ne bodedmo odgovarjali na razne bedaste napade v lističih, ki nimajo druge naloge nego gonjo. Ptujski okrajni odbor. na čelu mu neutrudljivi župan in načelnik g. Jos. Ornič, dela z vsemi močmi, da bi dosegal potrebno pomoč. Kmetški zbor pred 14 dnevi je bil velepomembna manifestacija. Vlada si ne more zamašiti ušesa pred takim vsklikom bednega kmeta! Seveda, pri vladi gre vse počasai. . . Okrajni zastop je tudi pojasnil v 200 avstrijskih in inozemskih listih, kakšen je položaj v ptujskem okraju. Posledica tega je, da bode prišlo gotovo mnogo zunanjih kupcev na letni in živinski sejem v Ptuj, ki se vrši v sredo, 5. avgusta. Glede krme je dobil okrajni zastop že razne ponudbe in jih je odstopil oblasti. Tako je vendar upati, da bode vlada kaj pripomogla! Opozarjamo kmete na sledeče: 1. Ne prodajajte svoje živino pod ceno, ako morete le kolikaj izhajati. 2. Držite se nasvetov, ki jih dajemo v članku „Kaj z živino“ v današnji številki. 3. Zasedujte „Štajerca“, de bodeite vedeli, kaj in kako se imate ravnati, kadar pride čas, da se zamore kaj dobiti. 4. Ne ozirajte se na gonjo tistih ljudi, ki hočejo tudi iz vaše bede politični kapital kovati! Politika naj molči, kajti revščina je prevelika! Kmetje, vstrajajte!

Letni sejem v Ptuj, ki se vrši v sredo 5. avgusta, bode letos posebno pomemben. Okrajni odbor naznanja, da bo prišlo veliko kupcev iz tujih dežel, kakor iz Koroškega, Kranjskega, Tirolskega in gornjo Avstrijskega itd. in da bodo tukajšno živino za primerno cenpo pokupili. Na to se živinorejci opozorijo, da priženejo svojo živino na sejem.

Zapomniti treba! Na kmetški zbor v Ptuj, ki se je vršil 19. julija, so bili povabljeni vsi občinski predstojniki tega okraja. Upalo se je, da pridejo tudi vsi, kajti ni se šlo za politiko, temveč se gospodarske zadeve. Žal da so nekateri župani raje doma ostali, nego da bi se udeležili tega važnega posvetovanja. O 78 občinskih predstojnikov jih 26 ni prišlo. Prišli niso predstojniki sledečih občin:

1. Sv. Andrej al. gr.
2. Sr. Barbara v Halezah.
3. Destinje.
4. Dobrna.
5. Dragovič.
6. Formin.
7. Gradiš.
8. Gruškovec.
9. Št. Janž dr. p.
10. Kicaberg.
11. Klapeporf.
12. Sv. Lovrenc al. g.
13. Sr. Marko.
14. Stoperce.
15. Monšperg.
16. Pervonec.
17. Polanec.
18. Rogoznica.
19. Sagovec.
20. Sakušak.
21. Zavrč.
22. Skorišnjak.
23. Slatina.
24. Sv. Urban.
25. Turški vrh.
26. Vurmberg.

Ti ljudje so torej mislili, da je nepotrebno, da bi se shoda udeležili. Podpisali so resolucijo večji posestniki teh občin. Občanom pa pravimo: Zapomnite si vaše rih tarje!

O duhovniških izpremembah v Ptuj se govori nekaj po mestu. V prvi vrsti se raznaša veselo novico, da odide naš kaplan Koprivšek, znan po svojem političnem fanatizmu. Kakor znano, je svoji čas občinski zastop v Ptuj zahteval, da škof tega hujskajočega duhovnika odstrani. In zdaj je škof to tudi storil, zakar mu gre vsa hvala! Koprivšek pride baje v sv. Lovrenc al. g., nakar opozarjamo že danes tamošnje posestnike. V Ptuj pa pride baje kaplan Lončarič iz Trbovelj. Tudi ta možakar je eden iz „nove šole“, kateremu je politika prva skrb. Lončarič! V Trbovljah ste delali velike neumnosti! Opozarjamo Vas, da jih v Ptuj ne bodeite, kajti drugače bodedmo z Vami tako pomedli, kakor z Koprivšekom. Razumete? Toliko za danes!